

SF 10249

N 8376

121521/S

HOMÉR (8. stol. př. Kr.)

Homer's || Ilias. || *Übersetzt* || von || JOH. H. VOSS. || [ozdobná linka] || Fünfte || verbesserte Auflage || *Mit einer Karte.* || 1823.

5. vydání [1. patisk 5. vydání]. – [Vídeň] : s. t. n., 1823. – 400 s. + 3 mědiryt. příl. = 1⁸-25⁸ + 3 mědiryt. příl. ; il. ; 8° ; 20 x 12 cm : 19, 5 x 11,5 cm

Poznámka: Mědirytinový frontispis a mědirytinový titulní list mimo složky jako přílohy, na konci svazku mědirytinová mapová příloha

Typografický popis: Německý text gotikou (frakturou), signatury archů s arabskými číslicemi, normy („Homer's Ilias“), arabská paginace v horních vnějších rozích, arabské číslování jednotlivých veršů jednotlivých zpěvů po pěti (5, 10, 15, 20 etc.) in margine, typografické verzály ve výši 1 řádku na začátku předzpěvu („Die Weihe“, s. (1)) a na začátku každého z 24 zpěvů (s. 5, 20, 42, 54, 68, 91, 104, 116, 130, 148, 163, 182, 196, 217, 240, 249, 613 [recte 271], 290, 306, 317, 330, 346, 359, 381), ozdobná linka v podobě vlnovky v záhlaví a jednoduchá linka oddělující název oddílu („Die Weihe“) od textu na začátku předzpěvu (s. (1)), ozdobné linky v podobě vlnovek v záhlavích a 3 jednoduché linky oddělující název skladby („Ilias“) od označení zpěvu („Erster [Zweyter, etc.] Gesang.“), označení zpěvu od stručného shrnutí obsahu zpěvu („Inhalt:“) a toto shrnutí od vlastního textu daného zpěvu na začátku každého z 24 zpěvů (s. 5, 20, 42, 54, 68, 91, 104, 116, 130, 148, 163, 182, 196, 217, 240, 249, 613 [recte 271], 290, 306, 317, 330, 346, 359, 381), jednoduché koncové linky v závěru předzpěvu („Die Weihe“, s. 4) a v závěru každého z 24 zpěvů, kromě 6. zpěvu (s. 19, 41, 53, 67, 90, 115, 129, 147, 162, 183, 195, 216, 239, 248, 270, 289, 305, 316, 329, 345, 358, 380, 400), na mědirytinovém titulním listu mimo složky jako příloha text vyveden zdobným kaligrafickým písmem a ozdobná linka oddělující údaj o autorovi od údaje o vydání

Ikonografický popis: Mědirytinový frontispis od Martina Pöltzla („M. Pölzel fc.“) s ilustrací zobrazující výjev popsáný na začátku 19. zpěvu, totiž shromáždění u mrtvol Patroklovy, kdy Achillovi jeho matka Thetis předává novou zbroj zhotovenou Héfaistem, a nesignovaný mědirytinový titulní list jako přílohy, 1 mědirytinová mapová příloha od Johanna Jaresche („J. Jaresch sculp.“) s odkazem na ideové předlohy Jeana Baptisty Bourguignona d'Anville a Jeana Baptisty Le Chevaliera zobrazující mapu příslušné části Malé Asie „DAS HOMERISCHE TROJA || nach d'Anville und le Chevalier.“

Lokální omyly: strana 4 místo 2, s. 10 m. 6, 11 m. 7, 17 m. 137, 142 m. 241, 613 m. 271

Rozpis obsahu rámcových částí: Předzpěv z pera překladatelova („Die Weihe“, s. (1)-4)

Bibliografie: *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 199-200 toto vydání neuvádí. – Kayser, *Deutsche Bücherkunde* 1., s. 567 a *Index* 3., s. 183 toto vydání neuvádí. – Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum Scriptorum Graecorum* 2., s. 484 toto vydání neuvádí. – Brunet, *Manuel* 3., sl. 294, Supplement 1., sl. 649-652 toto vydání neuvádí. – Gräße, *Trésor* 3., s. 334 toto vydání neuvádí. – *Allgemeine Deutsche Biographie* 40., s. 342 toto vydání neuvádí. – Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21 toto vydání neuvádí. – Grieger, *Bibliographie* 2., U93

Digitální kopie: není k dispozici

Digitální kopie edice z roku 1821 (Google Books): <https://books.google.com/bz/books?id=mYAmFovmP8YC>

Vazba: Lepenkové desky s usňovým pokryvem z hnědé hlazené teletiny na hřbetě a rozích kombinovaným na deskách s pokryvem z barevného tragantového papíru, hřbet se čtyřmi podélnými zlacenými jednoduchými linkami a dvěma podélnými zlacenými ozdobnými linkami u kapitálků, ve druhém („mezivazném“) poli zlacený hřbetní název „Homer's || Ilias“ již částečně setřený, barevná stříkaná ořízka, na titulním listu vyraďováno vnočení, několik druhdy poškozených listů druhotně vyspraveno podlepením, dobová převazba v provedení charakteristickém pro první polovinu 19. století, vyjma poněkud otlučených rohů a hran desek výborně zachovalý stav

Poznámky k provenienci: Na 1. straně přední předsádky v pravém spodním rohu přitištěný sekryt s iniciálami „FJ“ zde již těžko zřetelnými a nahoře napravo perem číslo „B/67.“, zřejmě historická signatura, uprostřed předního předešlé nalepené litografické ex libris (112 x 82 mm : 84 x 54 mm) Jana Zrzavého z roku 1918 „Z KNIH M. M. || KOLIHOVÝCH“ s ilustrací mající představovat ženskou polopostavu s dlouhými vlasy, za ní pohoří a na nebi srpek měsíce, vpravo vepředu květina. – Stejně ex libris, sekryt i stejně provedené číslo obsahuje také kniha pod signaturou **SF 10283**, ex libris též tisk se signaturou **S XXXII c 16** knihovny PNP

Exemplář: Knihovna PNP - Přírůstková kniha „Svoz Strahov“ XIII. (120301-130500), zapsáno nejspíš 4., případně 3., nebo 5.2. 1960 (1960, 3. II – 5. II inter)

Poznámka: Německý spisovatel, básník, klasický filolog a překladatel Johann Heinrich Voss (1751-1826, k němu viz Koppe, *Jetztlebendes gelehrtes Mecklenburg* 1., s. 164-170, č. 21; Kordes, *Lexikon der jetztlebenden Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller*, s. 373-377; Lübker - Schröder, *Lexikon der Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller* 1796-1828, s. 667-674, č. 1.273; Jördens, *Lexikon deutscher Dichter und Prosaisten* 5., s. 154-185; Rassmann, *Pantheon deutscher jetztlebender Dichter*, s. 347-348; Hamberger - Meusel, *Das gelehrte Teutschland* 8., s. 267-270, 10., s. 778, 11., s. 733, 16., s. 117-118, 21., s. 269-271; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1,

s. 171-204; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1056-1079, č. 32; *Allgemeine Deutsche Biographie* 40., s. 334-349; mědirytinový portrét Johanna Daniela Laurenze ml. podle předlohy Friedricha Karla Grögera srov. též zde na obr. A níže) uveřejnil svůj překlad *Iliady* a *Odyseie* poprvé ve čtyřech svazcích v Altoně roku **1793** u Johanna Friedricha Hammericha (Kordes, *Lexikon der jetzlebenden Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller*, s. 374; Jördens, *Lexikon deutscher Dichter und Prosaisten* 5., s. 167 (s podrobným popisem, cenami a bohatou soudobou bibliografií); Hamberger - Meusel, *Das gelehrte Teutschland* 8., s. 268; Rassmann, *Pantheon*, s. 347; Kayser, *Deutsche Bücherkunde* 1., s. 567; Kayser, *Index* 3., s. 182; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 199; Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484; Brunet, *Manuel* 3., sl. 294 (ze všech vydání je toto nejpěknější, za 25 franků); Gräße, *Trésor* 3., s. 334 (skvělý papír, za 4½ tolaru); *ADB* 40., s. 342; Wilpert - Gühring, *Erstausgaben deutscher Dichtung*, s. 1542, č. 15; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; *GV* 64., s. 104; Grieger, *Bibliographie* 2., U25; VD18 11065699 (souborný záznam), VD18 90033965 (1. díl *Iliady*), VD18 90033973 (2. díl *Iliady*), VD18 900339731 (1. díl *Odyseie*), VD18 9003399X (2. díl *Odyseie*)) a jeho patisk, ovšem s mědirytinovými titulními listy, se objevil ve Vídni a v Praze u Franze Haase roku **1800** (Hamberger - Meusel, *Das gelehrte Teutschland* 21., s. 271; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U26; VD18 13531093 (souborný záznam), VD18 90602447 (1. díl *Iliady*), VD18 90602455 (2. díl *Iliady*)). Druhé vydání uskutečnil Friedrich Nicolovius roku **1802** v Královci (Jördens, *Lexikon deutscher Dichter und Prosaisten* 5., s. 167 (s vročením 1801, avšak s podrobným popisem, cenami a bohatou soudobou bibliografií); Rassmann, *Pantheon*, s. 347; Lübker - Schröder, *Lexikon der Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller* 1796-1828, s. 670; Hamberger - Meusel, *Das gelehrte Teutschland* 16., s. 117; Kayser, *Deutsche Bücherkunde* 1., s. 567; Kayser, *Index* 3., s. 182; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 199-200 (s vročením 1801); Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484; Brunet, *Manuel* 3., sl. 294 (obsahuje vylepšení, která pozdější edice nemají); Gräße, *Trésor* 3., s. 334; *ADB* 40., s. 342; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U46) a třetí Johann Friedrich von Cotta v Tubinkách roku **1806** (Jördens, *Lexikon deutscher Dichter und Prosaisten* 5., s. 167 (s vročením 1807, avšak s podrobným popisem, cenami a bohatou soudobou bibliografií); Lübker - Schröder, *Lexikon der Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller* 1796-1828, s. 670; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 200 (s vročením 1807); Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484; Gräße, *Trésor* 3., s. 334; *ADB* 40., s. 342; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U59 a U60), obě stále ve čtyřech svazcích, ale již s mědirytinami a mapami. Patisky těchto edic vznikly v Kolíně nad Rýnem hned v roce **1806** u Johanna Georga Balthasara Schmitze (Grieger, U61) a

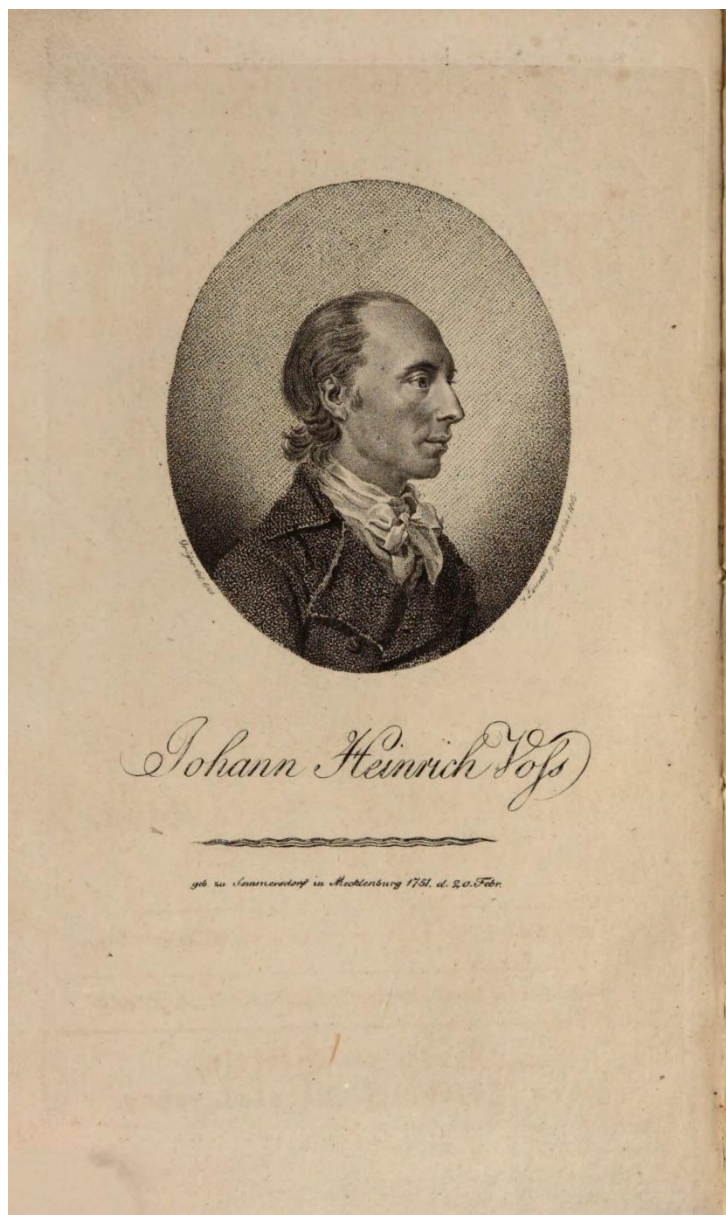
následně v letech **1807-1808**, přičemž dvousvazková Iliada z roku 1807 vyšla pod fingovaným impressem „Frankfurt a Lipsko“ (Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484; Grieger, *Bibliographie* 2., U62), ač ji stejně jako rovněž dvousvazkovou Odysseiu z roku 1808, v níž je tato skutečnost již explicitně uvedena, vydala firma „Neue Verlagsbuchhandlung“ v Kolíně (Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484; Grieger, *Bibliographie* 2., U63). Čtvrté vydání realizoval opět Johann Friedrich von Cotta, respektive firma „Johann Georg Cotta'sche Buchhandlung“ ve Stuttgartu a Tubinkách roku **1814** (Lübker - Schröder, *Lexikon der Schleswig-Holsteinischen Schriftsteller* 1796-1828, s. 670; *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 200; Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum* 2., s. 484 (za 5 tolarů 12 grošů); Gräße, *Trésor* 3., s. 334; *ADB* 40., s. 342; Grieger, *Bibliographie* 2., U69). Opět na sebe nenechala čekat řada patisků, vydaných jednak ve čtyřech svazcích ve Vídni u Franze Haase roku **1814** (dvousvazková Ilias, viz Grieger, *Bibliographie* 2., U 70) a **1816** (dvousvazková Odysseia, viz Grieger, *Bibliographie* 2., U 71) a v Reutlinkách v roce 1819 pod hlavičkou firmy „Comptoir der Deutschen Classiker“ (Grieger, *Bibliographie* 2., U72 a U73) a ve dvou svazcích ve Stockholmu a v Uppsale u Emanuela Bruzelia roku **1818** (Grieger, *Bibliographie* 2., U75) a **1820** (Grieger, *Bibliographie* 2., U74). Páté vydání se objevilo zase u Cotty ve Stuttgartu a Tubinkách roku **1821** ve čtyřech svazcích, z nichž pouze první obsahuje jedinou mědirytinovou přílohu s mapou Tróje (Kayser, *Deutsche Bücherkunde* 1., s. 567 a *Index* 3., s. 182; (s vročením 1822); *Neuer Nekrolog der Deutschen* 1826, ročník 4., číslo 1, s. 200; Hoffmann, *Lexicon Bibliographicum Scriptorum Graecorum* 2., s. 484 (s vročením 1822, za 5 tolarů 12 grošů); Brunet, *Manuel* 3., sl. 294 (s vročením 1822, za 5 tolarů 12 grošů); Gräße, *Trésor* 3., s. 334 (s vročením 1822); *ADB* 40., s. 342; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U91 a U92). Patisky této edice se objevily ve Vídni, jednak ve dvousvazkovém vydání neznámého nakladatele z roku **1823** (Grieger, *Bibliographie* 2., U93 a U94) a ve čtyřech svazcích u Michaela Lechnera roku **1837** (dvousvazková Ilias, viz Grieger, *Bibliographie* 2., U 95) a **1838** (dvousvazková Odysseia, viz Grieger, *Bibliographie* 2., U 96). Náš exemplář představuje první svazek prvního vídeňského patisku pátého vydání z roku 1823. Poté následuje nescíslná řada dalších vydání, která zachycuje Griegerova bibliografie až do roku 2010, z oněch do roku 1860 lze zmínit Cottovy edice z let **1833** (Gräße, *Trésor* 3., s. 334 (s 3 ilustracemi a mapou, za 4½ tolaru); Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U 116, srov. též patisk ve Vídni u Rudolfa Sammera roku **1844**, U 117), **1839** (Gräße, *Trésor* 3., s. 334; Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21; Grieger, *Bibliographie* 2., U 122), **1840** (Gräße, *Trésor* 3., s. 334 (s 25 rytinami Bonaventury Genelliho, za 6 tolarů); Goedeke, *Grundriss* 4., s. 1069, č. 21 (luxusní jednosvazkové vydání s 25 mědirytinami B. Genelliho);

Grieger, *Bibliographie* 2., U 123), **1848** a **1851** (Gräße, *Trésor* 3., s. 334; Grieger, *Bibliographie* 2., U 126) a **1858** a **1860** (Grieger, *Bibliographie* 2., U 128) či vydání z roku **1843** Immanuela Müllera v Lipsku (U 125). Johann Heinrich Voss se do literární historie zapsal především svými překlady, z nichž Homérova díla patří k těm nejvýznamnějším, o čemž výmluvně svědčí řada výše zmíněných vydání. Náš exemplář představuje vydání v bibliografiích takřka nepodchycené. Jeho součástí je mědirytinový frontispis od Martina Pözlzela (Pöltzl, 1776-1814, k němu Patuzzi, *Geschichte Österreichs* 2., s. 334; Thieme Becker 27., s. 179; Voit, *Encyklopedie*, s. 702) s ilustrací zobrazující výjev popsáný na začátku 19. zpěvu *Iliady*, totiž shromáždění u mrtvoly Patroklovy, kdy Achillovi jeho matka Thetis předává novou zbroj zhotovenou Héfaistem a „všechn tu Achillův lid jat zděšením, odvahy neměl žádný pohledět na ni - a ucouvli“ (zpěv 19., verš 14-15, překlad Otmar Vaňorný). Kniha obsahuje též mědirytinovou přílohu Johanna Jaresche (1786-1840, k němu Nagler, *Künstlerlexikon* 6, s. 423 a Wurzbach, *BLKÖ* 10., s. 110-101 bez podstatnějších informací, více Thieme - Becker 18., s. 430 a především *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950*, 3., s. 80), s mapou části Malé Asie. Mědirytec vycházel ze zprostředkovaných informací obsažených ve spisech francouzského kartografa Jeana Baptisty Bourguignona d'Anville (1697-1782, o něm Michaud, *Biographie universelle* 2., s. 97-98; *Encyclopaedia Britannica* 2., s. 157-158) a cestovatele po Malé Asii, astronoma a archeologa Jeana Baptisty Le Chevaliera (1752-1836, k němu Michaud, *Biographie universelle* 23., s. 516-518), který v letech 1784-1790 působil jako sekretář francouzského vyslance v Konstantinopoli, před výstřelky francouzské revoluce odešel do exilu a patnáct let strávil dílem v Anglii, dílem cestami po světě a do Francie se vrátil až roku 1805. V této souvislosti je třeba zmínit jedno z jeho děl, a sice *Voyage de la Troade, ou table de la plaine de Troie dans son état actuel* vydané v Londýně roku 1794, které se dočkalo třetího trojsvazkového vydání s mapami též v Paříži roku 1802 a již v roce 1800 vznikl též v Altenburku vydaný německý překlad, který pod názvem *Reise nach Troas oder Gemählde der Ebene von Troja in ihrem gegenwärtigen Zustande*, pořídil Karl Gotthold Lenz (1763-1809). Bez zajímavosti není ani fakt, že Le Chevalier pod pseudonymem Konstantin Koliades uveřejnil roku 1829 v Londýně též dílo *Ulysse-Homer, or a discovery of the true author of the Iliad and Odyssea* (francouzská verze *Ulysse-Homère, ou du véritable auteur de L'Iliade et L'Odyssée* vyšla téhož roku v Paříži), v němž tvrdil, že nikoli Homér, ale samotný Odysseus má být označován za autora *Iliady* a *Odysseie*. Náš exemplář má novodobou převazbu z hnědé kůže na deskách kombinované s barevným tragantovým papírem a kniha je dále, kromě sekrytu s iniciálami „F J“, opatřena nalepeným litografickým ex libris, které zhotovil známý český modernistický výtvarník Jan Zrzavý (1890-1977) v roce 1918 pro manžele

Miloše a Marii Koliho. Ex libris vyšlo jako příloha sborníku *Novoročenka 1918*, který vydala Grafická edice Veraikon jako svůj 11. svazek v nákladu 250 výtisků (srov. Dvořák, *Grafické dílo Jana Zrzavého*, č. 6, viz též zde obr. B níže). Miloš Václav Koliha (1879–1967) se narodil 31. května 1879 v Uhříněvsi jako druhé z osmi dětí a prvorozený syn rolníka a mlynáře Františka Kolihy (1851-1914) a jeho manželky Anny rozené Kopfsteinové (1854-1918), dcery mydláře z Votic. Rodina byla dobře situovaná, pevný základ jejího postavení vytvořil již Milošův děd František de Paula Koliha (1813-1887, od roku 1836 ženat s Klárou Helenou Kolihovou z Týnce nad Sázavou), který byl v Uhříněvsi řezníkem, majitelem hostince a dvou mlýnů, nájemcem pivovaru v Mnichovicích a stavebním podnikatelem. Kromě toho zastával v letech 1849-1887 úřad starosty obce a nade vši pochybnost patřil mezi místní veličiny. Rukopisná obecní *Kronika městečka Uhříněvsi*, jejíž novodobý opis je dostupný na síti (https://www.praha22.cz/e_download.php?file=data/editor/83cs_1.pdf&original=kronika_prvni_dil.pdf), o něm hovoří více než výmluvně: *Dne 21. května 1887 o dvanácté hodině v poledne zemřel pan František Koliha, starosta Uhříněvsi, předseda místní školní rady a předseda okresního zastupitelstva říčanského v stáří 73 roků. Zemřelý byl starostou obce nepřetržitě od roku 1849. Svou podnikavostí, přičinlivostí, spořivostí, opatrností a chytrostí domohl se značného jmění. Vystavěl jako hostinský a řezník parní mlýn, který mu mnoho užitku vynášel a v značné míře k zámožnosti pomohl. Jak podnikavým byl, vidět z toho, že vedle živnosti hostinské a řeznické byl majitelem dvou mlýnů v Uhříněvsi, pekař, cihlář, nájemce pivovaru (v Mnichovicích) a podnikatel všech druhů staveb. Stavěl silnice, mosty, studně, kostely a fary. V Uhříněvsi samé zbudoval 15 větších, menších stavení, čísla 7, 22, 71, 78, 79, 83, 105, 120, 135, 149, 158, 161 a 185. Vůbec podnikal vše, co zisk slibovalo. V obcování byl příjemný, hovorný, úslužný a jako hostinský kupodivu zdvořilý, své důstojnosti nijakž nezádávaje. Bystře každého prohlédl a poznal, takže nebylo mu potom nesnadným s lidmi dovedně a lahodně rozprávěti. Počínal si vždy diplomaticky nikomu nezjevuje snah svých a záměrů. Nejraději mluvil o věcech obecných. Uhříněvsi přispěl velice svým přičiněním, aby rolnický cukrovar zde byl postaven. Ač sám ve veliké míře sobecký, těšil se nicméně z cizího blaha, nikomu nezáviděl, každému hledě přátelsky, upřímně a dobře poradit a pokorně se dal i do pomoci. Jsa letory sangvinicko-cholerické podléhal všem různým vášním, ale náruživostí byl prost. Msty neznal, nenávisti nepociťoval. Do posledních okamžiků života byl duševně čilý a jarý, takže na smrtelné posteli leže, připravoval se ku stavbě velkého domu činžovního na pozemku č. kat. 19, vedl s obecním tajemníkem správu obecní, předsedal okresnímu výboru v Říčanech, kamž voziti se dával, a před samou smrtí, když již naděje na uzdravení nebylo, přijal volbu za obecního starostu. Kdyby se mu dostalo většího než-li vesnického vzdělání, byl by v každém*

případě z něho muž velikého vlivu a moci a - boháč. Zemřel srdeční vadou, spojenou s vodnatelností. Pohřben byl v úterý dne 24. května 1887 za účastenství všech vynikajících mužů, korporací a spolků celého okresu říčanského, školní mládeže uhříněveské a velkého zástupu lidí domácích i přespolních do vlastní hrobky na hřbitově uhříněveském. Miloš Koliha měl od 27. září 1901 domovské právo v Uhříněvsi v č. p. 249 (srov. AHMP, MHMP I., referát IV., SPO, CP, kart. 506, poř. č. 98, Koliha Miloš (1879), 1908), 4. února 1907 uzavřel v kostele sv. Jiljí v Praze na Starém Městě sňatek s Marií Rudolfou Stockarovou z Bernkopfů (1885-1974), dcerou správce cukrovaru v Doloplatech u Olomouce Rudolfa Stockara z Bernkopfů a jeho manželky Františky Vojtěšky rozené Filipové z Uhříněvsi, obou toho času již zesnulých. Ženich udával jako domovskou adresu Uhříněves, č. p. 24, nevěsta tamtéž, č. p. 100 (viz AHMP, SbM, JIL 015, fol. 101, č. 13). V září roku 1908 se manželé přestěhovali do Prahy na adresu Tyršova 1833/9 na Vinohradech (policejní přihláška udává datum 7.9. 1908, srov. NA, PŘ I. – K, karton 282, fol. 67, údaj v evidenci obyvatel 5.10. 1908, viz AHMP, MHMP I., referát IV., SPO, CP, kart. 506, poř. č. 98, Koliha Miloš (1879), 1908), bezpochyby kvůli pracovní příležitosti, Miloš Koliha byl coby strojní inženýr konstruktérem v První českomoravské továrně na stroje (pozdější ČKD) ve Vysočanech. Od září 1911 (dle policejní přihlášky od 22.9. 1911, dle evidence obyvatel od 9.10. 1911) pak obývali vilu v ulici Nad Rokoskou 909/15 v Libni, což bylo vzhledem k zaměstnání ve Vysočanech jistě logičtější. Z manželství vzešly celkem tři děti, kromě nejmladšího syna Mojžíra narozeného roku 1913, který však ještě téhož roku 14. května zemřel (viz AHMP, MHMP I., referát IV., SPO, CP, kart. 506, poř. č. 98, Koliha Miloš (1879), 1908) to byla dcera Marie provdaná Benešová (1908-1965), pozdější středoškolská profesorka, a syn Miloš Koliha (1909-1993), student techniky, který roku 1946 odešel stavět silnice do Afghánistánu a po roce 1948 odešel do Austrálie a posléze již natrvalo do Spojených států amerických, kde působil jako projektant. Marie Kolihová ještě roku 1965 prokazatelně žila na libeňské adrese (dokumentace PNP z roku 1965), zemřela o devět let později v Domově důchodců hlavního města Prahy ve Sněžencevské ulici 2973/8 na Zahradním Městě v Záběhlicích (vedle výše citovaných archivních pramenů pocházejí veškeré rodopisné informace z genealogických stránek MyHeritage, odkud jsou také níže připojené fotografie, vše s vědomím a laskavým svolením Pavla Blažka). Miloš Koliha měl, jak bylo u vzdělaných lidí toho času obvyklé, podle všeho širší kulturní zájmy přesahující rámec jeho vzdělání a profese, byl členem Spolku výtvarných umělců Mánes, zřejmě si budoval i osobní knihovnu a proto nepřekvapí, že pro některé svoje knihy si nechal zhotovit ex libris od Jana Zrzavého, s nímž se velmi pravděpodobně i osobně znal. Ve sbírkách knihovny PNP se toto ex libris nachází ještě ve dvou tiscích, v prvním případě se jedná o německý překlad Miltonova

Ztraceného ráje zde prezentovaný jako další v pořadí hned za tímto exemplářem (sign. **SF 10283**). Jakým způsobem se tyto dvě knihy dostaly do bývalých tzv. sozových fondů PNP, není dnes již známo. Třetí poškozený a neúplný exemplář s Kolihovým ex libris (sign. **S XXXII c 16**), jedno z vydání *Velikého života Pána našeho Ježíše Krista* německého kapucína Martina z Kochemu (1634-1712) v českém překladu jeho řádového spolubratra Edelberta Nymburského (ca 1643-1705) z první poloviny 18. století, dost možná varianta edice z roku 1729 (Praha : Jezuitská tiskárna - Jan Norbert Fický, srov. *Knihopis*, č. 5.361), c níž jeví největší podobnost i přes některé odlišnosti v sazbě (kupř. na s. 72) získala knihovna PNP od Marie Kolihové, jak o tom svědčí poznámka v knize, pravděpodobně darem. Do přírůstkové knihy PNP (*Knihovna PNP - Přírůstková kniha* [základní řada] 1965, p. 231) byl tento předmět bez jakýchkoli dalších údajů o akvizici zapsán dne 6. července 1965 a na starém katalogizačním lístku (srov. níže obr. G) nejsou ex libris, jakákoli starší provenience a způsob nabytí vůbec uvedeny.

A.

SOUPIS GRAFICKÉHO DÍLA JANA ZRZAVÉHO

(Výstavy jsou uvedeny jen ty, na kterých bylo dílo prvně registrováno. Grafické práce vystavené na výstavě grafiky Jana Zrzavého v galerii Fronta roku 1974 jsou označeny písmenem [F]).

1. *Dívka*
(Stojící tříčtvrteční postava s rukama vpředu.)
Dřevoryt; 10,2 × 4,4 cm; vystaven r. 1967 „Jan Zrzavý – Prvotiny“, Galerie Fronta, č. kat. 116. (Existuje jen několik tisků.)
2. *Hlava dívky*
(Variace předešlé grafiky; nalevo je vyryto šest krátkých vodorovných linek nad sebou.)
Dřevoryt; 4,8 × 3,8 cm; vystaven jako předešlé dílo; č. kat. 115.
(Existuje jen několik tisků.)
2. *Noc*
(Profil dívky se zavřenýma očima.)
Dřevoryt; formát podle údaje autora je asi 5 × 4 cm; vystaven jako předešlé dílo; č. kat. 114. (Existuje snad jen jediný tisk.)
4. *Vlastní podobizna*
(Tvář v enfance se širokým orientálním kloboukem.)
Dřevoryt; 11 × 10,7 cm; vystaven r. 1918 v Topičově salónu na první umělcově výstavě; č. kat. 12. (Existuje jen několik zkušebních tisků.)
5. *Kázání květinám*
(Veraikon 1913, příloha III.)
Dřevoryt; 15 × 20 cm; vystaven jako předešlé dílo, č. kat. 44.
6. *Z knih M. M. Kolihových*
(Ex libris, příloha sborníku „Novoročenka 1918“, vydala grafická edice Veraikon jako svůj 11. svazek.)
Litografie; 8,2 × 5,1 cm; náklad 250 výtisků.

B.

Fr. Flechta.

PRAHA-NUSLE.

C.

J. J. Langhans

D.

E. F.

/ MARTIN v. COCHEM /

S XXXII c 16

/Veliký Život Pána a Spasitele Nassého Krysta Gezsse ... /

B.m., b.n. b.r. / první polovina 18.stol. / . 4.º /IV/, 1133 /?/,
/2/ s.

6924 /65 - Hš

Popis viz S VII g 13 .

Výtisk neúplný, bez tit.listu, chybí konec. Při převazbě šikmo zařiznut !
Chybí hořejší záhlaví a arabská paginace.

Literatura :

Může být vyd. 5361 nebo 2 .

A. Portrét Johanna Heinricha Vosse („Gröger del. 1801“ – „J. Laurenz sc. Berolini 1805“), mědirytina Johanna Daniela Laurenze ml. (1772-1835, srov. Nagler, *Künstler-Lexicon* 5., s. 386; Thieme - Becker 22., s. 454-455) z roku 1805 podle předlohy Karla Friedricha Grögera (1766-1838, Nagler, *Künstler-Lexicon* 5., s. 386; *Allgemeine Deutsche Biographie* 9., s. 708-709; *Neue Deutsche Biographie* 7., s. 110-111; Thieme - Becker 14., s. 63-64) z roku 1801 (Drugulin, *Deutscher Portrait-Katalog*, s. 164 tento portrét neuvádí; dále srov. Drugulin, *Allgemeiner Portrait-Katalog* 2., s. 409, č. 22.194; *Digitaler Portraitindex* <https://www.portraitindex.de/documents/obj/34802005>) uveřejněná jako frontispis k prvnímu číslu 100. svazku ediční řady *Neue allgemeine deutsche Bibliothek* z roku 1805, kterou vydával v Berlíně proslulý Friedrich Nicolai (1733-1811, k němu srov. *Allgemeine Deutsche Biographie* 23., s. 580-590; *Neue Deutsche Biographie* 19., s. 201-203)

B. Stránka z publikace Františka Dvořáka *Grafické dílo Jana Zrzavého* (Praha : Spolek českých bibliofilů, 1977) se záznamem č. 6 popisujícím Zrzavého ex libris vytvořené pro Miloše a Marii Kolihovy

C. Miloš Koliha v mladších letech (fotografie z *MyHeritage*)

D. Svatební fotografie Miloše a Marie Kolihových, únor 1907 (fotografie z *MyHeritage*)

E. Miloš Koliha v roce 1925 (fotografie z *MyHeritage*)

F. Marie Kolihová v pozdějším věku (fotografie z *MyHeritage*)

G. Starý katalogizační lístek knihovny PNP týkající se starého tisku s ex libris Miloše a Marie Kolihových od Jana Zrzavého, které zde v popisu vůbec není zmíněno